

Informācija medijiem
2008.gada 9.oktobrī

Izmaiņu likumdošanā dēļ daļai zemnieku, iespējams, vairs nebūs izdevīga 30% atlaide OCTA līgumam

Apdrošinot Valsts tehniskās uzraudzības aģentūrā reģistrētu traktortehniku vai tās piekabi, zemnieki (lauksaimniecības produkcijas ražotājs) var saņemt 30% atlaides OCTA polisi, kas apdrošinātājiem vēlāk tiek kompensētas no OCTA Garantijas fonda.

Šobrīd uzsāktās zemnieku un zvejnieku saimniecību un individuālo uzņēmumu reformas dēļ, kas paredz pārreģistrāciju komercreģistrā, iespējams, zemniekiem vairs nebūs ne finansiāli, ne ieguldītā laika ziņā izdevīgi saņemt 30% atlaides, bet izvēlēties iegādāties OCTA, piemēram, internetā.

Izmaiņas likumdošanā apgrūtina iespēju pārliecināties, vai „zemnieks” patiešām nodarbojas ar lauksaimniecību

Šā gada sākumā Saeima pieņēma Zemnieku un zvejnieku saimniecību likumu, kas paredz, ka no 2009.gada 1.janvāra līdz 2010.gada 30. jūnijam (šobrīd iesniegts MK likumprojekts par pārreģistrācijas atlikšanu uz gadu) zemnieku un zvejnieku saimniecībām ir jāveic obligāta pārreģistrācija komercreģistrā. Izmaiņas paredz, ka individuālie uzņēmumi nav vairs kā kategorija, bet to vietā ir komercsabiedrība vai individuālais komersants, kas nozīmē, ka šīs izmaiņas skar arī OCTA likumu. Rezultātā apdrošinātājiem nav iespējams pārliecināties, vai šīs kategorijas OCTA ņemējs patiešām nodarbojas ar lauksaimniecību.

Juris Stengrevics, Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja (LTAB) valdes priekšsēdētājs: *„Līdz šim ieraksts attiecīgā valsts reģistrā (zemnieku saimniecība, lauksaimniecības statūtsabiedrība vai lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība) norādīja, vai konkrētās traktortehnikas īpašnieks ir lauksaimnieks vai arī nē. Līdz ar paredzamajām izmaiņām likumdošanā, daļa lauksaimnieku pārtaps par komercsabiedrību (jebkura SIA) vai individuālo komersantu, kas principā var būt arī būvnieks, pārvadātājs, u.tt. Līdz ar to apdrošinātājiem ir nepieciešams papildus apliecinājums, ka šis komersants patiešām nodarbojas ar lauksaimniecību. Veidojot zemnieku uz zvejnieku saimniecību reformai atbilstošu tiesisko regulējumu OCTA likumā, jāatzīst, ka diemžēl līdz šim neesam saņēmuši no Zemkopības ministrijas pieņemamu un patiešām efektīgu risinājumu, kas darbotos ne tikai uz papīra, bet arī dzīvē.”*

Iespējams, zemniekiem lētāk un izdevīgāk būs iegādāties OCTA internetā

Šobrīd tiek virzīts likumprojekts par grozījumiem OCTA likumā, kas paredz, ka OCTA likuma 14.panta trešā daļa tiktu papildināta ar normu, kas noteiktu, ka komersanti apdrošinātājiem kā apliecinājumu tam, ka viņi nodarbojas ar lauksaimniecību, iesniedz pašvaldības izsniegtu izziņu par attiecīgajā kalendāra gadā īpašumā, pastāvīgā lietošanā vai nomā esošo zemes platību, kas tiek izmantota lauksaimniecības produkcijas ražošanai.

J.Stengrevics: *„Iepazīstoties ar šo priekšlikumu, LTAB jau lūdza atbildīgās institūcijas to neatbalstīt, jo uz šo izziņu pamata nav iespējams 100% pārliecināties par to, vai attiecīgais komersants patiešām ir lauksaimniecības pakalpojumu sniedzējs. Šaubas rada normas likumā, kas paredz, ka minētās nodokļu atlaides var nepiemērot tiem komersantiem, kas pašvaldībai norādījuši nepatiesas ziņas par zemes izmantošanu un tādējādi saņēmuši attiecīgās izziņas. Loģisks nešķiet piedāvātais risinājums arī tādēļ, ka, paredzot šādu izziņu iesniegšanu, faktiski jau likumā tiek ierakstīts, ka zemniekiem iegādāties e-polisi nebūs iespējams.”*

Saskaņā ar likuma „Par uzņēmumu ienākuma nodokli” nodokļa maksātājiem, kas veic lauksaimniecisko darbību, ir noteikta nodokļa atlaide par katru lauksaimniecībā izmantojamās zemes hektāru. Lai saņemtu noteikto nodokļa atlaidi, nodokļa maksātājam vienlaikus ar

nodokļa deklarāciju jāiesniedz VID pašvaldības izsniegta izziņa par zemes platību, kas faktiski tiek izmantota lauksaimniecības produkcijas ražošanai. Tai pat laikā šajā likumā noteikts, ka nodokļa atlaide netiek piemērota nodokļa maksātājiem, kas iesniedz VID nepatiesas ziņas par zemes izmantošanu. Līdz ar to jāsecina, ka ne visos gadījumos uz izziņu pamata iespējams pārliecināties par to, vai attiecīgais komersants ir lauksaimniecības pakalpojumu sniedzējs.

J.Stengrevics: „Mūsu pieredze rāda, ka reālais ietaupījums no 30% ir vidēji nepārsniedz 5 latus, jo jāņem vērā, ka traktortehnika, galvenokārt, tiek izmantota sezonālos darbos un OCTA līgumi tiek slēgti īstermiņā. Ja apdrošināšanas līguma noslēgšanas process tiek sarežģīts un apdrošinātājam tiek uzlikts pienākums pieprasīt un uzkrāt papildu dokumentus, tad, visticamāk, izveidosies situācija, ka komersantiem, kuri nodarbojas ar lauksaimniecību, slēgt līgumu elektroniski (kas administratīvo izdevumu ziņā ir lētāk), nesāņemot likumā noteikto 30% atlaidi, būs izdevīgāk nekā klātienē uz izziņu pamata.”

Iebilst arī Finanšu un kapitāla tirgus komisija

Finanšu un kapitāla tirgus komisija (FKTK) ir tā institūcija, kas uzrauga Garantijas fonda izlietoto līdzekļu lietderību. Jau līdz šim FKTK ir aicinājis LTAB vērst uzmanību uz stingrākas kontroles ieviešanu prēmiju maksājumu samazinājuma gadījumā lauksaimniekiem.

J.Stengrevics: „Ir jāsaprot, ka OCTA likumā paredzētās atlaides lauksaimniekiem tiek noteiktas ar likumu un tās apdrošinātājiem tiek atmaksātas no Garantijas fonda, ko veido iemaksas no visām OCTA prēmijām. Tāpēc, jo īpaši ir ļoti būtiski pareizi definēt, kas un kādā veidā saņems šo apdrošināšanas prēmiju samazinājumu.”

Jāmin, ka atsevišķas uzņēmējdarbības grupas - lauksaimnieku - subsīdēšana, piešķirot atlaides, netiek praktizēta citās Eiropas valstīs. It sevišķi, pēc mehānisma, ka šīs atlaides tiek apmaksātas no pārējo transportlīdzekļu īpašnieku „kabatas”. Latvijā šī prakse vēl ir saglabājusies no tiem laikiem, kad OCTA cenas noteica valsts.

Jaunums – arī zvejnieku saimniecības varēs saņemt 30% atlaides

Likumprojekts par grozījumiem OCTA likumā paredz, ka uz līdz šim lauksaimniekiem paredzētajām atlaidēm varēs pretendēt arī zvejnieku saimniecības, kurām pienāksies 30% atlaide OCTA polisēm. Tāpat kā zemnieku saimniecības, arī zvejnieku saimniecības skars pārreģistrācija komercreģistrā. Līdz ar to tām saimniecībām, kas pārreģistrācijas rezultātā kļūs par komercsabiedrību vai individuālo komersantu, arī būs pieejamas kādas izziņas.

Saskaņā ar OCTA likumu, šobrīd apdrošinātāja noteiktās apdrošināšanas prēmijas maksājums par 30 % tiek samazināts noslēdzot apdrošināšanas līgumu ar transportlīdzekļa īpašnieku – lauksaimniecības produkcijas ražotāju, kas ir likumā noteiktajā kārtībā reģistrēta zemnieku saimniecība vai tās īpašnieks, lauksaimniecības statūtsabiedrība vai lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība. Samazinājums attiecināms uz traktortehniku un tās piekabēm, kam ir izsniegta valsts reģistrācijas numura zīmes saskaņā ar LVS 83 1997 standartu.

Informāciju sniedza:

Juris Stengrevics

LTAB valdes priekšsēdētājs

Informāciju sagatavoja:

LTAB sabiedrisko attiecību konsultante

Inese Ozoliņa

T: 7358923, 29336923, inese@eksodus-ik.lv